

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.01.16

Vår beteckning
231-05468-96
Dos nr

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Grängshyttforsarna i Hällefors kommun

BESLUT

Det vattenområde i Rastälven med kringflutna holmar, som utgör del av samfällt vattenområde inom Grängshyttans skifteslag samt vattenområde tillhörigt fastigheten Grängshyttan 1:11 och som framgår av bifogade utdrag ur fastighetskartan, skall av skäl som närmare anges i detta beslut särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kannedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (SFS 1974:1025) området som naturreservat.

Reservatets namn skall vara Grängshyttforsarnas naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att i väsentligen orört skick bevara en älvsträcka med forsar, strekar och mellanliggande lugnvatten i en central del av Bergslagen. Härigenom skall förutsättningar skapas för att behålla forsarnas speciella växt- och djurliv med bl a flodpärlmussla och öringstammar.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen, vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheterna inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. gräva, schakta, fylla eller dämna så att åns topografi, bottenmaterial eller vattenföring påverkas
2. uppföra ny byggnad eller att ändra befintlig byggnad för att tillgodose annat ändamål än det vartill den tidigare varit använd
3. upplåta fiskerätt
4. inplantera för området främmande växt- eller djurarter eller främmande raser av arter som naturligt finns i vattenområdet

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.01.16

Vår beteckning
231-05468-96
Dos nr

5. avverka eller röja på holmarna i älven eller i strandzonen under högvattennivån.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för underhåll och utbyte av befintliga tele- och kraftledningsanläggningar eller skötsel av ledningsgator för dessa. Föreskrifterna skall inte heller utgöra hinder för skydd och underhåll av stenvalvbron, för återuppbyggnad av kvarndammen eller restaurering av kvarnen ej heller för anläggande av fisktrappa - fiskväg. Inte heller skall föreskrifterna utgöra hinder mot fiske bedrivet av samfällighetsdelägarna själva eller av andra fast boende i Grängshyttan.

- B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utföres och åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. utmärkning av och upplysning om reservatet
2. vattenprovtagning, provfiske och eventuell avelstakt
3. skyddsjakt på mink och bäver samt riktat fiske på icke önskvärda arter i det fall ägarna själva inte vill utföra dessa åtgärder och de bedöms som angelägna i skötselplan.

- C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. fiska eller ta upp musslor
2. göra upp eld
3. framföra motordrivet fordon eller motorbåt
4. gräva upp eller plocka blommor och vattenväxter, insamla mossor eller lavar eller bryta kvistar av träd och buskar
5. sätta upp tavla, plakat, affisch eller därmed jämförlig anordning.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.01.16

Vår beteckning
231-05468-96
Dos nr

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen

1. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogad skötselplan daterad 1998.01.16.
2. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen i samråd med Grängshyttans Byalags Samfällighetsförening
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

I utvärderingen av länsstyrelsens damminventering m m 1980 konstateras att Grängshyttforsarna hör till de allra mest värdefulla oexploaterade forssträckorna i länet och föreslås att dessa värden skall säkerställas genom bildande av naturreservat.

Naturreservatbildningen aktualiseras under år 1983 genom en skrivelse från Grängshyttans skifteslag där man uttalar sig positivt för att säkerställa forsarna och samtidigt påtalar de kulturhistoriska värden som finns vid den del av forsarna där vattenkraften tidigare utnyttjats för bl a hytta, såg och kvarn.

Efter överläggningar med skifteslaget och det bolag, Bångbro kraft HB, som då ägde vissa fastigheter och ansåg sig äga såväl huvuddelarna av andelarna i hyttelaget som fallrätten har länsstyrelsen under år 1984 upprättat förslag till bildande av naturreservat. Förslaget som bl a innehåller tre olika alternativ till avgränsning har varit utsänt på remiss till berörda sakägare.

Nora Bergslags Elektriska AB (NBEA) har senare övertagit Bångbro Krafts fastigheter och övriga rättigheter i Grängshyttan. NBEA har därefter lämnat in en ansökan till vattendomstolen om att få anlägga regleringsdamm uppströms landsvägsbron och återuppta regleringen av Grängensjöarna med en amplitud av 0,7 m. Ansökan är numera återkallad.

Som en följd av att Grängshyttforsarna är av riksintresse för såväl naturvård enligt naturresurslagens 2 kap 6§ och att riksintresset fått sin slutliga avgränsning i den kommunala översiktsplanen för Hällefors kommun har nya överläggningar om området tagits upp under år 1991. Vid dessa överläggningar där Hällefors och Nora kommuner, NBEA, Grängshyttans byalag samt länsstyrelsen deltog var man överens om att planerna att bilda naturreservat borde fullföljas.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.01.16

Vår beteckning
231-05468-96
Dos nr

Det slutliga förslaget till bildande av naturreservat har varit remitterat under 1997 varvid det i princip tillstyrkts av alla bl a den nybildade Grängshyttans Byalags Samfällighetsförening. NBEA har avstått från att yttra sig.

Beskrivning av området

Rastälven är en för mellansvenska förhållanden medelstor å som avvattnar helt skogsdominerade områden, men som från och med Grängshyttan omges av allt större del odlade marker som tillsammans med älven bildar en typisk Bergslagsdalgång.

Mellan sjöarna L Grängen och Sången finns ett antal forsar med en sammanlagd fallhöjd av 21 m. Av dessa forsar har endast den korta, branta delen mitt i Grängshyttans by varit utnyttjad för vattenkraftsändamål medan övriga är helt orörda. Sedan 1943 har inget utnyttjande av vattenkraften förekommit och forsar har i stort återgått till naturliga förhållanden. Endast inom en mindre del av tillrinningsområdet är vattenföringen reglerad.

Någon vattendom för utnyttjandet av fallhöjden vid Grängshyttan finns inte utan verksamheten har grundats på gammal hävd som får anses ha upphört i och med att både reglerings- och verksdammarna är raserade.

I älven finns en ovanligt rik tillgång på relativt storvuxen öring som anses vara naturlig och eventuellt kan bestå av en uppströmslekande och en nedströmslekande stam. I älven finns också ett bestånd av flodpärlmussla vars storlek och status dock inte är utredd.

Längs en stor del av sträckan omges älven av ett öppet odlingslandskap med åkrar och betesmarker vars fortsatta brukande tills vidare stimuleras genom EU-s miljöstödsprogram.

Grängshyttan är en hyttby, som vuxit upp omkring den plats där hyttan legat. Flera av de stora bergsmansgårdarna finns bevarade. Av alla de anläggningar som nyttjat vattenkraften på platsen finns i dag endast kvarnen kvar som byggnad, fastän i dåligt skick. I ett c:a 120x80 m stort område kring kvarnen utbreder sig lämningar efter Grängshyttans hytta, fornlämning nr 59 i Hjulsjö socken. Uppströms kvarnen övertväras älven av en stenvalvbro, fornlämning nr 58 i Hjulsjö socken. Fornlämningarna är skyddade enligt 2 kap. kulturminneslagen..

Faktauppgifter om reservatet

Namn	Naturreservatet Grängshyttforsarna
Kommun	Hällefors

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.01.16

Vår beteckning
231-05468-96
Dos nr

Socken	Hjulsjö
Area	5,1 ha varav land 0,3 ha
Fastighet	Samfällt vattenområde till Grängshyttans skifteslag samt vattenområdet tillhörigt fastigheten Grängshyttan 1:11
Markägare	Delägare i Grängshyttans skifteslag samt Nora Bergslags Elektriska AB Grängshyttan 1:11)
Kartblad	Topografiska kartan 1142 Ekonomiska kartan 114 48
Koordinater	X = 66225 Y = 14425
Lägesbeskrivning	I Rastälvens dalgång ca 28 km norr om Nora
Gräns	I reservatet ingår det samfällda vattenområdet i älven, samt vattenområdet tillhörigt Grängshyttan 1:11, vid normalt högvattenstånd samt ett 15-tal små holmar i älven. Uppströms går reservatet fram till gräns för vägområdet för allmänna vägen och nedströms till övre begränsningen av bron vid Kräftbro.
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i samråd med Grängshyttans Byalags Samfällighetsförening

MOTIV FÖR BESLUTET

Vid den naturinventering av alla kvarvarande forssträckor i länet som utfördes i samband med 1980 års damminventering visade sig **Grängshytteforsarna höra till de forssträckor i länet som har de allra högsta bevarandevärdena.** Detta gäller också sett från fiskets synpunkt efter provfisken utförda samma år. Även från kulturmiljövårdens synpunkt togs Grängshyttan upp som ett område med höga bevarandevärden.

Det föreslagna reservatet Grängshytteforsarna är av riksintresse för naturvård enligt naturresurslagens 2 kap 6§. I området finns bl a lek- och tillväxtområden för stationära och strömlekande öringstammar. Här lever också flodpärlmussla vilken är en prioriterad art enligt EU-s habitatdirektiv. Arten förekommer på högst 20 kända lokaler i länet.

Mot bakgrund av att ca 80 % av naturtypen forsar, i länets åar och älvar av Rastälvens storlek och större, redan är exploaterade för

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.01.16

Vår beteckning
231-05468-96
Dos nr

vattenkraftsutnyttjande och många av de övriga är hotade är det mycket angeläget att skydda Grängshytteforsarna genom bildande av naturreservat.

Om framtida undersökningar kan visa att det verkligen finns en storvuxen, nedströmslekande öringstam i älven ökar detta i hög grad områdets betydelse som genetisk resurs för fiskevården. Det finns därför starka skäl för att utnyttjandet av öringstammarna ligger på samma låga nivå som tidigare. Iordningställande av fiskestigar, strövtigar eller andra anordningar för besökare är därför inte aktuellt. Den överblick över området som erhålls från broarna och hyttplatsen får tillsammans med informationstavlorna anses tillräcklig.

Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gerd Engman jämte ledamöterna Raul Björk, Sven-Ove Cederstrand, Kitty Melin-Strandberg, Göran Ståhlberg, Majny Jonsson, Erik Johansson, Ola Karlsson, Lars-Erik Jansson, Lennart Eliasson, Leif Berglund, Lars-Axel Nordell, Inger Lundberg och Sören Larsson

I den slutliga handläggningen deltog även naturvårdsdirektör Per Olov Föhr, länsantikvarie Olle Lindqvist, länsfiskevårdskonsulent Kurt Dahlqvist, länsassessor Magnus Enhörning samt Sture Marklund, föredragande.

Gerd Engman

Sture Marklund

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Hur man överklagar
3. Sändlista
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.01.16

Vår beteckning
231-05468-96
Dos nr

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

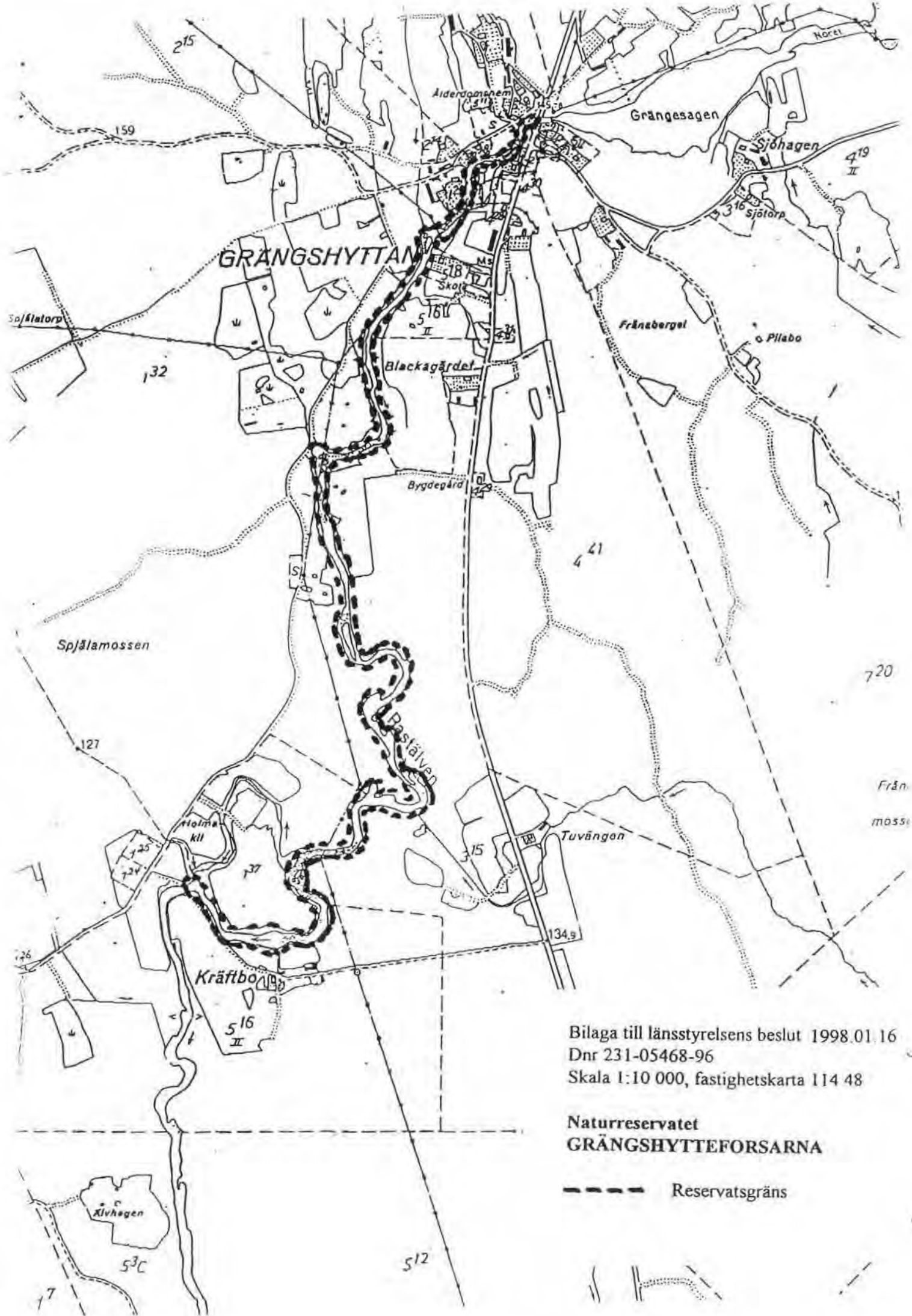
Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats

Bilaga till länsstyrelsens beslut 1998.01.16
Dnr 231-05468-96
Skala 1:10 000, fastighetskarta 114 48

**Naturreservatet
GRÄNGSHYTTEFORSARNA**

--- Reservatsgräns

1998-01-05

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GRÄNGSHYTTEFORSARNA

Planen är upprättad inom länsstyrelsen i januari 1998.

Skötselplanen omfattar:

Allmän beskrivning

1. Administrativa data
2. Grund för beslut samt föreskrifter
3. Översiktlig beskrivning av bef förhållanden

Plandel

1. Allmän målsättning
2. Disp och skötsel av mark och vatten
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen
6. Karta i skala 1:10 000

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturreservat
Objektnummer	18 02 0
Beslutsdatum	1998-
Kommun	Hällefors
Registerområde	Hjulsjö
Läge	15 km OSO Hällefors
Area	5,1 ha varav land 0,3 ha
Markägare	Delägare i Grängshyttans byalags samfällighetsförening samt Nora Bergslags El AB
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

2. GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

2.1 Grunden för beslutet

Grängshyttforsarna är av riksintresse för naturvård enligt naturresurslagens 2 kap 6§. Forssträcken hör till de absolut främsta av länets forssträckor och föreslogs redan 1980, i länsstyrelsens damm- och forsinventering, ges lagstadgat skydd i form av naturreservat.

Forsarna är hemvist för laxöring och flodpärlmussla, vilken sistnämnda art är uppförd på listan över hotade arter, vilka länsstyrelsen som regional naturvårdsmyndighet har ansvar att skydda. Den är dessutom uppförd på artlistan i EU-s habitatdirektiv, vilket ger landet en speciell förpliktelse att slå vakt om artens habitat (livsmiljö). Flodpärlmusslan är för sin utveckling helt beroende av laxöringförekomsten, varför skyddet av denna, förutom egenvärdet, är en förutsättning för bevarandet av flodpärlmusslan.

Syftet med reservatbildningen är att för kännedomen om landets natur bevara en riksintressant forssträcka med värdefull biologisk mångfald.

2.2 Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. gräva, schakta, fylla eller dämna så att åns topografi, bottenmaterial eller vattenföring påverkas
2. uppföra ny byggnad eller att ändra befintlig byggnad för att tillgodose annat ändamål än det vartill den tidigare varit använd
3. upplåta fiskerätt
4. inplantera för området främmande växt- eller djurarter eller främmande raser av arter som naturligt finns i vattenområdet
5. avverka eller röja på holmarna i älven eller i strandzonen under högvattennivån.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för underhåll och utbyte av befintliga tele- och kraftledningsanläggningar eller skötsel av ledningsgator för dessa. Föreskrifterna skall inte heller utgöra hinder för skydd och underhåll av stenvalvbron, för återuppbyggnad av kvarndammen eller restaurering av kvarnen ej heller för anläggande av fisktrappa - fiskväg. Inte heller skall föreskrifterna utgöra hinder mot fiske bedrivet av samfällighetsdelägarna själva eller av andra fast boende i Grängshyttan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utföres och åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. utmärkning av och upplysning om reservatet
2. vattenprovtagning, provfiske och eventuell avelstäkt
3. skyddsjakt på mink och bäver samt riktat fiske på icke önskvärda arter i det fall ägarna själva inte vill utföra dessa åtgärder och de bedöms som angelägna i skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttå inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. fiska eller ta upp musslor
2. göra upp eld
3. framföra motordrivet fordon eller motorbåt
4. gräva upp eller plocka blommor och vattenväxter, insamla mossor eller lavar eller bryta kvistar av träd och buskar
5. sätta upp tavla, plakat, affisch eller därmed jämförlig anordning.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen

1. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogad skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen i samråd med Grängshyttans Byalags Samfällighetsförening
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Reservatet utgörs dels av ett kortare, brant forsparti, dels av ett relativt flackt parti av Rastälven, vilken rinner fram genom finkorniga sediment i dalgångens botten. På flera ställen har älven eroderat sig ner till underliggande morän och i något fall till berget. På dessa sträckor har uppstått forssträckor av olika branthet. Brantast är den vid hyttplatsen liggande översta forsen som eroderat sig ned till berget. Bortsett från forsen vid hyttplatsen har ingen av forsarna varit överbyggd eller på annat sätt utnyttjad för utvinnande av vattenkraft.

I älven finns öring, dels en storvuxen, nedströmslekande stam som lever i Grängensjöarna, dels en mer normal uppströmslekande stam som kommer från Sången.

I forsarna lever även flodpärlmusslan som för sin fortplantning är beroende av öringförekomsten och som dessutom har höga krav på vattenkvalitet.

Vid den övre delen av Grängshyttforsarna har vattenkraften utnyttjats sedan Grängshytte masugn anlades, vilket skedde före 1540. Masugnen revs slutligen år 1888. Tullmjölkvarn har funnits vid Grängshyttan sedan 1770-talet. Den nu kvarstående kvarnen anses stå på den plats där hyttan stod. Lämningar av hyttan (fornlämning nr 59 i Hjulsjö socken) finns i ett vitt område kring kvarnplatsen. Med utnyttjande av samma damm som kvarnen har sedan 1906 funnits en elektrisk kraftstation som togs ur bruk 1943 och senare revs. Omedelbart uppströms läget för den nu utrivna dammen finns en stenvalvbro (fornlämning nr 58). I den omkringliggande byn finns ett flertal gårdar från 1700-1800-talen. Sammantaget utgör bebyggelse och anläggningar i Grängshyttan en representativ bergslagsmiljö av stort kulturhistoriskt värde.

Någon vattendom för utnyttjandet av fallhöjden vid Grängshyttan finns inte utan verksamheten har grundats på gammal hävd som får anses ha upphört i och med att både reglerings- och verksdammarna är raserade.

3.2 Tillgänglighet

Området ligger söder om landsvägsbron i Grängshyttans by och kan från Hällefors nås efter färd österut och söderut efter väg 63 och 767 respektive.

PLANDEL

1. ALLMÄN MÅLSÄTTNING

För att uppnå och vidmakthålla ändamålet med reservatet, såsom det angetts i beslutet, skall den aktuella älvsträckan med forsar, strekar och mellanliggande lugnvatten bevaras i väsentligen orört skick, så att förutsättningarna för att behålla forsarnas speciella växt- och djurliv, med bl a flodpärlmussla och öringstammar, bevaras. Aktiva åtgärder för att underlätta öringens vandringar samt för att bevara vattenkvaliteten kan dock bli nödvändiga.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Skötsel av opåverkade älvsträckor

De opåverkade älvsträckorna skall i princip lämnas för fri utveckling såväl när det gäller geologiska processer som fauna och flora.

Inga åtgärder skall således vidtas för att hindra eller styra nya skred eller andra former av erosion som älven åstadkommer.

Inga åtgärder skall heller vidtagas för att styra vegetationen i strandkanten eller på de små öarna. Träd som faller i samband med skred eller på annat sätt hamnar i ån skall ligga kvar för att senare föras bort av högvatten. Åkantens vegetation får dock nyttjas för bete i de fall markerna ovanför används för bete.

2.2 Skötsel av tidigare för vattenkraft utnyttjade forssträckor

De forssträckor och strandpartier som är påverkade av tidigare vattenkraftsutnyttjande skall skötas på sådant sätt att lämningar från tidigare verksamheter inte raseras. Inga åtgärder i vattendraget skall dock vidtagas förrän erforderliga kunskaper om fiskbestånden och deras vandringar införskaffats.

Alla eventuella åtgärder i dessa delar av vattendraget skall föregås av överläggningar med samfällighetsföreningen samt med kulturmiljövårdens och fiskets representanter inom länsstyrelsen.

2.3 Inventeringar

Under den första 3-årsperioden skall undersökningar göras om öringbestånden i älven för att utröna om det finns olika raser och vilka vandringsmönster de i så fall har.

Under samma period skall en noggrann undersökning göras av beståndet av flodpärlmussla varvid bl a omfattning och ålderssammansättning av beståndet skall klarläggas.

Under 3-årsperioden skall också en inventering av älvens vegetation göras med särskild inriktning på översvåmningszonernas och forsarnas vegetation.

Genomförandet och takten i inventeringsverksamheten blir beroende av tilldelning av medel för verksamheten.

2.4 Jakt och fiske

Jakten regleras inte i reservatsföreskrifterna vilket innebär att jakt kan ske enligt allmänna bestämmelser och i samma omfattning som tidigare. Jakt på mink bör ingå som en aktiv del av jakten för att om möjligt begränsa predationen på öring och musslor. Om minkpredationen blir alltför hög eller om bäverdammar anläggs som menligt påverkar syftet med reservatsbildningen, kan i de fall jakträttsägarna ej själva åtgärda detta, reservatsförvaltaren ombesörja jakt och dammrivning.

Fiskerätt inom reservatsområdet får inte upplåtas. Handredskapfiske får däremot bedrivas i samma omfattning som tidigare av delägarna i Samfällighetsföreningen. I fisket bör ingå ett riktat fiske mot gädda för att minska predationstrycket på öringstammen.

2.5 Ingående holmar

På reservatets holmar skall vegetationen få utvecklas fritt.

3. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Reservatet ligger ca SSO Hällefors och nås via väg 63 och 767.

Upplysningstavlor och reservatmarkeringar skall finnas enligt markering på karta.

Om överenskommelse med ägarna till hytteblecket kan träffas bör en rastplats med sittgrupp och soptunna ställas iordning i anslutning till kvarnen. Den delen av hytteblecket bör också hållas väl avröjd så att besökare där kan uppleva kulturmiljön och komma i nära kontakt med forsen.

Rastplatsen bedöms inte bli så starkt utnyttjad att det är motiverat att från början ställa upp en toalett. Erfarenheterna de första åren får utvisa om sådan toalett är motiverad.

4. TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Iordningställandekostnader i form av	
gränsmarkering, informationstavlor inkl material	10 000 kronor
iordningställande av rastplats inkl naturvård	15 000 kronor
Årlig tillsyn, röjning, renhållning	5 000 kronor
Inventeringar och undersökningar	50 000 kronor

